СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 90. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 18-го КВІТНЯ 1951. No. 90. JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, APRIL 18, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ДЕБАТА В СТОЛИЦІ НАД ЗАКОРДОННОЮ ПОЛІТИКОЮ УРЯДУ

Вашинґтон, 16 квітня. — Республіканські провідники в сенаті зажадали конґресової провірки всієї закордонної й військової політики адміністрації Трумана, яка довела до відставки ген. Доґлеса МекАртура з його далеко-східної команди. Палата репрезентантів одноголосно згодилися зійтися зі сенатом на спільнім зібранні в четвер, щоб вислухати промови ген. МекАртура після його повороту домів. Оці рішення дали притоку до одної з найважливіших дебат в історії Злучених Державах. Вона буде відбуватися частинно прилюдно, а частинно при закритих дверех у Конґресових комісіях.

Прилюдну дискусію почне президент Труман в середу в год. 4.30 сполудня на пресовій конференції. Ввечорі того дня продовжуватими дебату секретар стейту Дін Ачесон, який має виголосити промову в Краєвім Жіночім Пресовім Клюбі.

Ген. Доґлес МекАртур виголосить свою промову на зібранні обох конґресових палат у Капітолю в год. 12.30 після полудня в четвер, і це буде вершок дебати, яку викликала його відставка, спричинена його поглядами на військово-закордонну політику на Далекому Сході у противенстві до політики адміністрації Трумана. Після того самий президент матиме нагоду опрокинути погляди МекАртура у промові, яку він має виголосити в год. 2 сполудня в четвер перед Американським Товариством Видавців Газет.

У суботу ввечорі провідник республіканської політики в сенаті, сен. Роберт А. Тефт, виголосить свої погляди на закінченні нарад згаданого товариства в готелю Статлер, а після того, у неозначеному досі точно часі, будуть відбуватися допити ген. МекАртура й інших провідних осіб, включаючи й високих урядовців, в комісіях збройних сил і закордонних справ у Конґресі.

СЕНАТОР МУНДТ ОРГАНІЗУЄ ТРЕТЮ ПАРТІЮ

Вашинґтон. — Сен. Карл Е. Мундт, республіканець з Савт Дакоти, виявив, що групи південних демократів і республіканців зійдуться приватно біжучого тижня для передискутування перших кроків у справі порозуміння перед виборами на президента в 1952 р. Першим потягненням мало бути створення двопартійного комітету для Політичного Об'єднання. Сенатор не назвав по імені інших співрозмовників, кажучи, що тепер ще передчасно це робити. На початок можна надіятися приявности яких 15 конґресменів з обох партій на розмові в неозначенім досі місці й часі. Дехто думає, що не треба цеї групи організувати в партію, доки минуть вибори в 1952 р. Тимчасом це буде тільки комітет для порозуміння.

ПОТРІБНО 400,000 ДОБРОВОЛЬЦІВ ДЛЯ СЛІДЖЕННЯ ЛІТАКІВ

Вашинґтон. — Повітряні сили взивають громадян зголошуватися до добровільної служби для слідження літаків на цілім континенті Північної Америки, а головно на побережжях. Досі зголосилося 100,000 таких добровольців, а потрібно ще 400,000. Цивільні спостерегачі доповнюватимуть працю радару для розпізнання літаків на випадок нападу з повітря. Обсерваційних станиць встановлено досі 8,000. Ця служба розширяється з дня на день і треба буде встановити 11,400 станиць. Вона має бути викінчена до місяця липня, одначе в теперішньому часі вона не має тільки добровольців, кільки можна б було надіятися.

ПЕРШИЙ ҐЕЛІКОПТЕР ОСІВ НА КРИШІ ХМАРОДЕРУ

Ню Йорк. — У приявности визначних гостей, між якими були теж европейські знавці літунських справ, осів на плятформі, збудованій на даху хмародеру літак-ґелікоптер. Плятформу побудовала Портова Влада міста Ню Йорку на даху 16-поверхового дому при 16 вулиці і 8 евеню. Новий майдан, названий ґеліпорт, призначений для вилету й осідання поліційних літаків, ще не відкритий урядово, одначе вже уживаний для пробних полетів. Після випробування можна буде плянувати правильні полети подорожних з інших плятформ, уставлених на дахах і так довести до доїзду до праці у місті осіб, які мешкатимуть поза містом.

ПОВОРОТ ГЕНЕРАЛА М'АРТУРА ДО БАТЬКІВЩИНИ

Згідно з наперед запляновании розкладом часу ген. Мек Артур приїхав у понеділок 16 квітня до столиці Гавайських островів, міста Гонолулу, де йому на привіт вийшло 100,000 населення, які уставилися по обох боках вулиць, коли він переїздив з мешкання адмірала Артура В. Радфорда на святочні церемонії на Краєвім Пам'ятковім Цвинтарі і в університеті Гаваї. Генерал видав коротку оповістку до преси, а про політику не сказав нічого.

Після належного відпочинку пустився генерал і його оточення літаком до Сан Франсіско, куди мав прибути в год. 10 ранку у вівторок. Тут приготовнано наперед для нього привіт, яким зустрічають воєнних героїв.

Згідно з плянами, одобреними президентом Труманом, ген. МекАртур приїде до Вашинґтону в четвер. Йому на привіт вийде заступник президента, військовий помічник, ген. майор Гері Г. Вон, і голови ген. штаабів усіх трьох ділянок оборони. На п'ятницю місто Ню Йорк приготовило свій привіт для ґенерала.

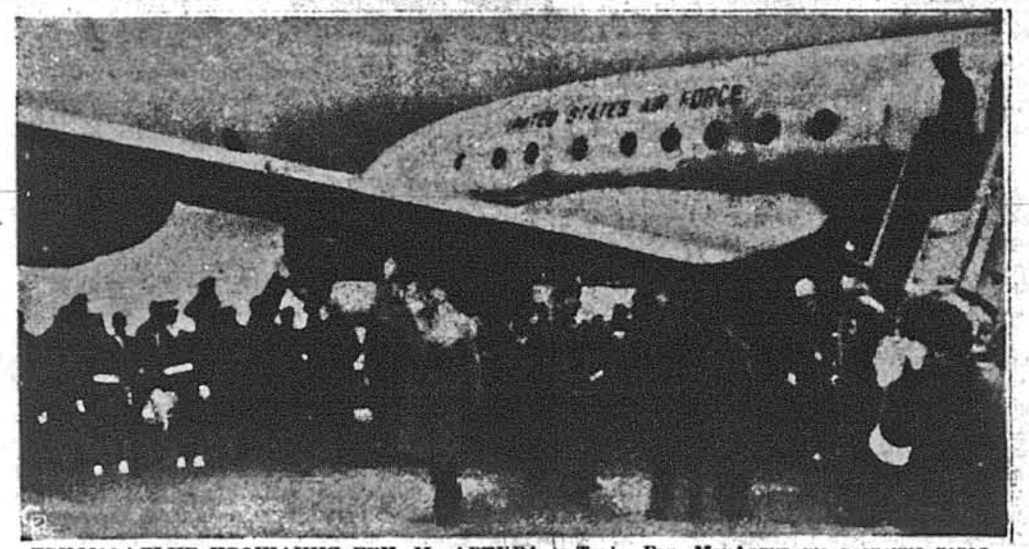
В АМЕРИЦІ

● **Кол. президент Герберт Гувер**, як перекладач книжки „Де Ре Металліка", виданої в латинській мові в 1556 р., згадував про неї у дискусії крізь радіо. Він обороняв свою працю в науковій ділянці серед теперішніх політичних відносин тим, що нам треба „йти вперед з життям і способом життя".

● **Найгірша повінь** на ріці Міссісіпі від 70 років навістила околицю Ст. Пол. Сотні людей мусіли втікати зі своїх домів з нижче положених прибережних околиць.

● **154 наукових нагород** з фундації Ґуґґенгайма признано за праці з різнородних ділянок. Нагороду дістали професори й літерати зі Стейтів і Канади.

● **На зібранні тов. „Дністер"**, від. 361 У. Н. Союзу в Ню Йорку в суботу, обговорювали зголошення членів до служби при цивільній обороні. На зібранні були представники поліційної станції і Американського Червоного Хреста, які вияснювали потребу негайного зголошення, щоб бути готовими на рятунок оставших при житті після нападу з повітря. Голоситися можна в кожній поліційній станції в окрузі міста.

ТРІЮМФАЛЬНЕ ПРОЩАННЯ ГЕН. МекАРТУРА в Токіо. Ген. МекАртур ще востаннє перед вступом до свого літака обернувся, щоб сказати „ґуд-бай" країні, яку завоював і відбудував.

Злучені Держави висилають воєнні матеріяли югославській армії

Вашинґтон, 16 квітня. — Президент Труман повідомив Конґрес, що він дав наказ вислати для підтримки югославської армії воєнних матеріялів і іншого устаткування вартости $29,000,000. Повідомляючи про це обі конґресові комісії збройної служби й закордонних відносин, президент виявив, що недостачі в югославській армії такі великі, що загрожують її боєздатності можуть послабити оборонну спосібність самої Югославії. Ці недомагання можуть теж послабити безпеку Північно-Атлантійської смуги.

Президент не виявив, про які матеріяли йде мова, одначе урядові чинники не скривають, що до Югославії вислано шкіри на взуття, як теж бавовняні й вовняні матерії на уніформи. Не є виключене, що вислано ще деяке машинове приладдя. Конґрес уже давніше ухвалив вислати до Югославії харчових припасів вартости $38,000,000 для голодуючих у Югославії.

З Београду наспіли вісти, що югославський уряд звернувся до Швайцарії з проханням перебрати на себе дипломатичне заступництво Югославії в Угорщині на випадок, коли б прийшло до зірвання дипломатичних зв'язків між обома країнами. Швайцарія на це погодилася і видала відповідні інструкції свому послові в Будапешті. Це виявилося при нагоді з'ясування урядом Югославії своїх відносин до совєтських сателітів. Це теж вказує, як далеко погіршилися відносини між Югославією й Угорщиною внаслідок прикордонних інцидентів.

ГАРМАТИ ЗАМІСТЬ МАСЛА В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ

Лондон, 17. квітня. — Московська радіостанція передала вчора повідомлення совєтського уряду про „перевиконання пляну" четвертої п'ятирічки у важкій індустрії, головно в продукції заліза і сталі, тоді як пляну не виконано в продукції товарів широкого вжитку для потреб населення. У важливій для воєнної підготовки продукції заліза плян перевиконано — згідно зі совєтським повідомленням — на 29%, продукції сталі на 49% і продукції прокатуваних металів на 59%. Сумарично совєтська продукція заліза і сталі мала б тепер перевищувати на 73% продукцію з 1940 року, отже безпосередньо перед другою світовою війною. Рівночасно потверджено попередні інформації, що продукцію заліза і сталі тепер перенесено або розвинено головно в центральних і східних частинах Совєтського Союзу. Для прикладу, продукція чавуна на Уралю мала збільшитися на 160% в порівнянні з 1940 роком. Теж на Україні, згідно з повідомленням, металева індустрія мала б бути вже цілком відбудована і тепер мала б давати більше продукції ніж перед другою світовою війною. Продукція нафти мала збільшитися на 22% в порівнянні зі станом перед війною, включаючи нафту зі Західної України. Рівночасно з розвитком воєнної індустрії, Совєти не тільки не додержують кроку, але й тенденційно занедбують продукцію товарів для бодай частинного піднесення рівня злиденного життя совєтських рабів.

БРИТАНІЯ ОСТОРОЖНА ЩОДО ПРОВІРКИ ІТАЛІЙСЬКОГО ДОГОВОРУ

Лондон, 17. квітня. — Італійський міністер закордонних справ, Карльо Сфорца, запропонував, щоби Злучені Держави Америки, Британія і Франція видали спільну три-державну декларацію, виповідаючи теперішній мировий договір з Італією та поробили заходи для його провірки, головно відносно обмежень італійського озброєння. „Причиною до того могли б послужити порушення Совєтами або за їх почином мирових договорів колишніх балканських сателітів Гітлера, а тепер Сталіна. Британія поставилася зі застереженням до цих пропозицій, — вважаючи , що такий акт напередодні сподіваної конференції великої чвірки кинув би тінь на „добру волю" західних аліянтів.

КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ 27 І 28 ТРАВНЯ

Филаделфія, 17. квітня. — В п'ятницю і суботу наступного тижня, 27 і 28 травня, тут відбудеться четверта з черги конвенція Українсько-Американських Ветеранів, краєвої організації бувших вояків американських збройних сил українського походження. Конвенція відбудеться в готелю Бельві Страттфорд при Брод і Волнут стрітах. В її програмі передбачується, крім обговорення та вирішення цілого ряду організаційних справ, теж виступи двох бесідників: конґресмена Ван Зендта з Пенсилвенії та Миколи Лебедя від УГВР. Завданням конвенції будуть дальші заходи для виконання цілей організації, які добачується в прикладному виконуванні обов'язків громадян Злучених Держав та в допомозі змаганням українського народу.

● Аліянтське головне командування на Далекому Сході загрозило військовим судом тим воякам і старшинам, які висловлювалися б без відповідного респекту про президента Трумана або ген. Мек Артура.

ЧЕТВЕРТЕ УКРАЇНСЬКО - КАТОЛ. ЄПИСКОПСТВО У КАНАДІ

Торонто, Онт. Канада. — Апостольська делегатура в Канаді подає до відома, що апостольський екзархат Центральної Канади поділений на дві самостійні українсько-католицькі дієцезії і до одної з них призначено нового єпископа-ординарія. Одна дієцезія —це дотеперішня дієцезія Манітоби, буде мати свій осідок дальше у Виннипегу з Впреосв. Василем Ладикою, як архієпископом. Друга на провінцію Саскачеван, буде мати за осідок місто Саскатун. Тут буде єпископом-ординарієм дотеперішній єп. помічник з Виннипегу, преосв. Андрій Роборецький, а о. д-р Максим Ґерманюк, протоігумен ОО. Редемптористів, теперішній парох в Іст Торонто, буденазначений єпископом-помічником для архієпископа Кир Василя.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ —'АМУНІЦІЯ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ

„Якщо Голос Америки справді хоче дещо амуніції, ми пропонуємо йому придбати собі примірник „України 20-го сторіччя", написаної Кларенсом Маннінґом, спеціялістом слов'янських справ з Колумбійського університету" — радить „Н. Й. Ворлд Телеґрам енд Сан" у виданні з 28 березня, в рецензії на нове видання Українського Народного Союзу в англійській мові. Автор рецензії, Стерлінґ Норт, згадуючи, що „проф. Маннінґ підкреслює що 40,000,000 українців готові боротися за їхню волю" та що „на ділі Українська Повстанська Армія вже бореться", цитує з книжки речення, в якому сказано, що „можна твердити, що ціла Українська Совєтська Республіка є в стані потенційної револьти".

Книжка „Україна 20-го сторіччя", хоча недавно появилася на книжковому ринку, вже викликала найширший відгомін в цілій країні, і треба підкреслити, що відгомін наскрізь позитивний. Доказом цього хай послужать тільки деякі уривки рецензій з цілої крани:

„Спрінґфілд Ріпаблікен" в довгій рецензії Джорджа А. Панікаса, підкреслюючи головно „зріст націоналізму в Совєтах", пише від себе про „довголітню геройчну боротьбу українського народу за волю", про які світ в останньому постійно довідується з преси та пророчисті докази якої дає книжка проф. Маннінґа. В рецензії передається загальний зміст книжки, з виразним підкресленням української національно - історичної та духово - культурної окремішности від росіян, російські варварства в Україні та важливість українського фактора в теперішньому змаганні між Сходом і Заходом.

„Україна поневолена комуністичним ворогом" — це заголовок довшої рецензії Діка Елейма, надрукованої в „Морнінґ Рипортер Нюз". Ебилін,

(Закінчення на стор. 4)

ПІВНІЧНА КОРЕЯ ПРОПОНУЄ ПЕРЕМИР'Я

Об'єднані Нації, Н. Й., 17. квітня. — Уряд комуністичної Північної Кореї звернувся однаковими нотами рівночасно до Ради Безпеки і Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, пропонуючи конференцію в справі замирення. Пропозиції висловлені при кінці довгих листів, написаних по-російськи, в яких видвигається приблизно ті самі твердження, що їх свого часу ухвалила т. зв. Світова Рада Миру, що відбула свої наради минулого листопада в совєтській зоні Берліна. В листі пропонується „конференцію всіх заінтересованих народів" для закінчення корейської війни. На згаданій Раді в Берліні спрецизовано, що участь в такій конференції мали б взяти представники п'ятьох великодержав, включно з комуністичним Китаєм. Рівночасно комуно-китайська радіовисильня повідомила , що комуністичний уряд в Північній Кореї почав краєву кампанію збірки підписів на петицію до урядів червоного Китаю, Совєтського Союзу, Великої Британії, Франції і Злучених Держав, домагаючись їх зустрічі та спроб мирного полагодження корейського конфлікту. Резолюція берлінської Ради Миру, яку тепер повторюється в пропозиціях до Об'єднаних Націй, домагається „негайного скликання конференції всіх заінтересованих країн" та „відкликання з Кореї всіх чужих військ", щоб в той спосіб дати „корейському народові можність самим між собою полагодити свої непорозуміння". На увагу заслуговує факт, що в цій резолюції вже не ставиться домагання відклику чужих військ з Кореї за передумову переговорів, як теж перемир'я в Кореї не зв'язується з комуно-китайськими інтересами в роді домагань передачі Формози і т. п. Північно-корейська пропозиція до О. Н. датована в Пйонґянґу, 15-го квітня, і підписана північно-корейським міністром закордонних справ. На закінчення пропозиції додається, щоби Об'єднані Нації — „припинили американські варварства в Кореї та засудили воєнних злочинців, які спровокували ці варварства", якщо О. Н. „справді бажають служити справі миру".

ДАЛЬШІ УСПІХИ АЛІЯНТІВ В КОРЕЇ

Токіо, 17. квітня. — Аліянтські війська на центральному фронті в Кореї здобули вчора місто Ячон, на східному кінці резервуару Гвачон, та около 4 милі на північний схід від міста Янґу, здобутого раніше, після відбиття ворожого протинаступу. В цих боях ворог втратив знову понад 2,300 вояків. Опісля південно-корейські війська посунулись дальше на схід від резервуару, здобуваючи місто Індже. Вміжчасі, командування Восьмою Армією переббав ген. Джеймс А. Ван Фліт, заступаючи на цьому пості ген. Ріджвея, що був іменований головним командантом на Далекому Сході, на місце звільненого від тих обов'язків ген. Доґлеса Мек Артура. Ван Фліт, після своїх перших спостережень на фронті, висловився з найбільшим признанням про аліянтських вояків, добачуючи їх велику моральну, стратегічну і технічну перевагу над переважаючим чисельно ворогом. Ген. Ван Фліт переконаний, що аліянтські війська можуть відбити кожний наступ ворога. Після безуспішних спроб припинити аліянтський похід випущеною з резервуару водою, вчора комуністи взялися за інший трюк та підпалили великі простори сухої трави, сподіючись, що від цього запаляться порозкидувані на просторі дерева і якщо не вогнем то бодай димом припинять аліянтський наступ. — Заходи не мали успіху. Повітряна розвідка ствердила, що понеділковий налет аліянтської авіяції на залізний міст на ріці Ялу біля Уіджу був вповні успішний і міст знищено до тої міри, що його вже навряд чи можна буде відремонтувати так, щоб в короткому часі міг знову бути використаний для постачання.

ДОЛЛЕС ЗАПЕВНЯЄ ЯПОНЦІВ ЩОДО МИРОВОГО ДОГОВОРУ

Токіо, 17 квітня. — Джан Фостер Доллес, спеціяльний висланник президента Трумана, запевнив сьогодні японський нарід, що Злучені Держави та американські політичні керівники, не важаючи на їх партійну приналежність, рішені довести в найкоротшому часі до успішного завершення заходів для підписання мирового договору з Японією в дусі політики ген. Доґлеса МекАртура. Доллес склав свою заяву сьогодні вранці, негайно після приїзду до Токіо та безпосередньо перед серією нових розмов, які він задумує відбути з ген. Ріджвеєм, новим командантом в Японії, і японськими представниками. Запевнення Доллеса, що Злучені Держави і в майбутньому держатимуться у відношенні до Японії політичних засад ген. МекАртура, розвіяли японські побоювання, що після відставки ген. МекАртура Америка могла б в японській справі піти на всілякі компроміси з комуністами, що поважно могли б загрожувати відбудові і безпеці Японії.

ІРАН ОСТЕРІГАЄ БРИТАНІЮ ПЕРЕД ІНТЕРВЕНЦІЄЮ В НАФТОВОМУ СТРАЙКУ

Лондон, 17 квітня. Іранський амбасадор в столиці Британії видав вчора осторогу перед евентуальною британською інтервенцією проти продовжуваних страйків і заворушень в нафтових теренах Ірану, експлуатованих Англо-Іранською Нафтовою Компанією. „Проблема законности і порядку в Ірані є відповідальністю іранського уряду і цей уряд вповні здає собі справу зі своєї відповідальности" — заявив амбасадор. На підставі останніх інформацій амбасадор твердить, що загальне положення в нафтових теренах вже є під контролею, а будь-яка інтервенція з боку Британії мала б, по його думці, „найгіршу реакцію" в цілій крані. Амбасадор висловив свою осторогу у відповідь на заяву британського міністра закордонних справ Моррісона, який минулого тижня твердив в парляменті, що Британія застерігає собі право діяти так, як вважатиме за відповідне для охорони британських інтересів.

В СВІТІ

● **Ген. Ріджвей**, новий головний командант на Далекому Сході, поширив цензуру воєнних повідомлень теж на вістки відносно кількости і розташування ворожих сил на фронті.

● **Комуністичне управління Берліна** приготовило 5,000,000 відзнак на першотравневу демонстрацію і опісля виявилось, що на відзнаках цілком виразно — за серпом і молотом — видно націстичну свастику. Всі відзнаки сконфісковано.

● **Про сильне поширення і скріплення** проти-комуністичного революційного руху повідомляється з Болгарії.

● **Американські турбо-літаки** вперше відвідають Еспанію, перелітаючи через Мадрид і Севіллю.

● **Совєтські агенти вербують** тепер таємно з Західній Німеччині добровольців до служби на совєтських підводних човнах.

сті-5ãьЯВуси ьґіз

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДЕМОКРАТІЯ В ДІЇ

У зв'язку зі звільненням ген. Доґлеса Мек Артура президентом Труманом з посту команданта американських і аліянтських збройних сил на Далекому Сході, Америка задемонструвала світову ще одну справді клясичну лекцію демократії в дії.

Перебіг подій відомий. Президент Труман звільнив ген. Мек Артура за „неспроможність дати цілосердечну піддержку американській і аліянтській політиці" на Далекому Сході, і рівночасно називає його „великим вояком" та запевняє йому „місце в історії". Звільненому генералові влаштовується тріюмфальне прощання в Токіо і приготовляється ще більш тріюмфальне привітання в Злучених Державах, включно з його виступом перед спільною сесією Конґресу, проти якого не тільки не мав жадних застережень президент Труман і його партія, але навпаки, він заявив цілком виразно, що йому буде „дуже приємно" вислухати поглядів ген. Мек Артура.

Рівночасно з цими формальностями, найбільш вимовно заговорила американська публична опінія. Ціла країна поділилахвилево на два табори: один по боці президента Трумана і його рішення, а другий по боці ген. Мек Артура. На цю тему приходить до подій, які є найбільш нормальні в демократичній системі і які були б не до подумання в тоталітарній. Ген. Мек Артур є в цьому випадку „жертвою" і велика частина, якщо не більшість публичної опінії не тільки з ним симпатизує, але й виявляє ці симпатії та демонструє їх рівночасно з осудом президента Трумана. Яких тільки кличів проти президента країни не можна б було вичитати на таблицях демонстрантів, чого тільки проти президента не сказано в радіо, не показано у фільмі!

Уявити собі тільки подібну ситуацію в Совєтському Союзі. Хай би там, для прикладу, Сталін „вичистив" Ворошилова, якщо б той мав настільки відваги, щоб виступити проти нього. Тоді усуненого не тільки не признавали б героєм, як це роблять в Америці, але зробили б з нього „найпідлішого вилодка", причіпили б йому всі найбільші сочисті епітети з багатого в плюгавства большевицького лексикону, а сам вичищений вже давно гриз би сиру землю разом зі своїми ближчими і дальшими співробітниками, приятелями і знайомими, хто з них не потрапив би своєчасно і досить голосно „покаятись". Рівночасно в цілій країні теж відбувалися б демонстрації, але організовані поліцією та з ідолопоклонством „геніяльному", що потрапив „врятувати" країну від запеклого шпигуна і аґента чужоземних імперіялістів. І хто поважився б там в подібних обставинах, якщо б вони взагалі були можливі, висловити свобідно свою думку, або хоч би її мати?

В демократичній Америці подія дала притоку до вислову публичної опінії на найбільш актуальні теми в найбільш різкій формі. Від кількох днів шумить - гуде, але вже зачинає „вишумлюватись" і країна знову вертається до рівноваги. Републіканська опозиція, яку президент Труман в своїй промові на традиційному прийнятті в честь Джеферсона-Джексона у Вашинґтоні обвинувачував, що вона більше дбає про перемогу в майбутніх виборах ніж про відвернення нещастя нової війни, вже є у відвороті. Найвидатніший речник републіканців, сенатор Тефт, вже заявив, що президент Труман без сумніву мав конституційне право поступити з ген. Мек Артуром так, як поступив, та що републіканці не думають домагатися конституційного суду над ним. Такий самий відступ спостерігається теж з урядового демократичного боку. На тему звільнення Мек Артура висловлюється ще тільки посередні завваги і дуже здержливо. Подібний відступ і здержливість можна завважити вже навіть і в публичній опінії.

Справа ще не полагоджена, але чергова лекція демократії в дії вже продемонстрована. Так виникають і зникають в демократичній системі внутрішні „кризи", що свідчать не про слабість, тільки про силу нації, про її зрілість та про її незрівняну народну владу, вибрану народом і для народу.

Більше уваги на здоров'я старших

Обі світові війни причинилися незвичайно багато до постаріння населення в цілому світі, отже і в Злучених Державах. Імiґрантські групи в Америці мають ще окремі причини до такого старіння, коли зважити, що до першої світової війни іміґранти з Европи приїздили сюди майже без обмеження, а між першою й другою війною з великими обмеженнями. Це причина чому так звані „чужинецькі групи" виказують тепер більший відсоток старих людей у порівнянні з американцями давнього походження. Замітний просто застій у дорості людей в середньому віці таких американців, які доповнялися в минулому не тільки внаслідок природного розросту, але й внаслідок приїзду нових, здорових людей.

Несподіваний приїзд великої кількости скитальців ледви чи змінить що в непропорціонально великому числі старих, бо між новоприбуваючими теж значне число осіб понад 50 років. Старшої молоді приїздить до Злучених Держав обмаль, бо їх забрали країни, які полюють на здоровий матеріял до праці, а не щоб дати їм захист від европейського нещастя.

Сяк, чи так, стоїмо перед важкою проблемою непропорціонального відношеня старших людей, як серед загального американського населення, так і спеціяльно серед іміґрантського. Цієї справи не можна закривати, або переходити над нею до денного порядку, бо вона може викликати поважні перешкоди в нормальній діяльности громадянства. Наскільки йдеться про матеріяльний бік цієї справи, то це складна проблема, над якою повинні призадуматися в першу чергу родини, які мають старших осіб. Одначе якщо йдеться про теоретичну допомогу таким родинам, або самим старшим особам, то тут треба громадської співпраці. Треба з цею справою належно познайомитись та шукати способів і засобів для відповідної розв'язки не тільки в родинному, але й громадському маштабі.

У першу чергу йдеться про здоров'я, а впарі з цим і про працездатність старших, бо одне з другим нераз тісно зв'язане. Сама стареча пенсія не розв'язує старечої проблеми, вона замала, а крім того не можна всі справи розглядати тільки з матеріяльного боку.

У найновішому часі появляються добрі книжки про проблеми загальної старости, а зокрема про вплив харчів на здоров'я. Знавці таких справ не мусять належати до медичної професії, бо сама практика теж багато значить. Ідеться про поважне ставлення кожної людини до проблеми відживлювання, щоб можна започаткувати зорганізування серед нашого громадянства свого роду суспільної опіки над людьми, які такої опіки швидше чи пізніше потребуватимуть.

Минулого тижня відбувся в Ст. Луїс з'їзд Американської Колеґії Лікарів, у якому взяли участь три тисячі лікарів. Там обговорено різні медичні проблеми нашого часу, а в першу чергу недуги старечого віку. Від кількох років на таких з'їздах стверджувано, що найважливішою недугою, яка загрожує старим, є недуга серця. На останньому з'їзді це потверджено, одначе звернено теж увагу що інша недуга, а саме ствердження артерій, є ще більше дошкульною в старечому віці ніж серцеві недуги. Після оживленої дискусії знавці вирішили, що ствердження артерій вбиває тепер більше людей ніж серцеві недуги. Небезпека цієї недуги є тим більша, що ще не придумано належних метод для її розпізнання.

Ствердивши це, лікарі приступили до повної дискусії над проблемами старіння. Цю науку називають „ґеріятричною (чи „джеріятричною") медициною" хоч як ствержено на згаданому з'їзді, вона не входить в обсяг „справжньої медицини", бо вона належить радше до недуг психічних, ніж конституційних. Це тому, що старших людей треба вважати звичайними людьми, а не хворими, в звичайнім значенні слова.

Старші особи мають нахил чутися опущенними і домагатися спеціяльної уваги, як це роблять звичайно безпомічні діти. Саме в цьому наставлені лежить небезпека старіння, бо тілесно здорові люди вважають себе упослідженими і вимагають для себе стільки уваги, якої вони серед нормальних відносин не можуть дістати.

Пересічна родина має стільки тягарів і стільки труднощів до переборення, що не в силі подолати всьому. Зважити лише, що крім себе самих батько й мати мають не тільки втримати дітей, але й дати їм належну освіту. Крім удержання родини, є ще різнородні громадські обов'язки, які теж хтось мусить сповняти. Отже особи, які доходять до старшого віку, повинні самі пам'ятати, що прийде старість, до якої треба належно приготовитися.

Саме заки старі люди опиняться в безпомічнім стані, вони повинні мати відповідну пригадку від громадянських чинників, до яких належить теж бюра суспільної опіки. Коли над цією справою розписуються фахові і нефаховиві часописи, то на них треба звертати увагу не тільки людям старшим, але й молодшим, бо це не менше важлива „народна справа" ніж ті, які здавна дістали назву „народних" чи „патріотичних".

З якого боку монтувати оборону?

Не зважаючи на те, що президент Труман у радієвій промові до американського народу, 11-го квітня подав мотиви, що спонукали його звільнити ген. Мек Артура з становища головнокомандувача на Далекому Сході, потреба ширшого коментування цієї важливої події в політичному світі залишається. Бо ген. Мек Артур — не лише блискучий полководець і адміністратор, але й найвиразніший репрезентант певної зовнішньо-політичної і стратегічної лінії ЗДА в обличчі навислої загрози совєтської аґресії. Цю лінію коротко можна схарактеризувати так: — Насамперед — активна оборона Далекого Сходу. — Давши по руках аґресорові на Далекому Сході — тобто там, де він (аґресор) вже її почав, — тим самим відіб'ємо в аґресора охоту до збройної аґресії в іншому місці деінде, до здійснення аґресивних замірів на широку скалю взагалі. Що цей аґресор — червона Москва і що пунктів чи місць, звідки як з трампліну можливий її скок до широкої аґресії проти волелюбного світу — про це ген. Мек Артур знає так само, як і президент чи Білий Дім. Але останній, найвиразнішим представником зовнішньо-політичної лінії й оборонної концепції якого є секретар стейту Дін Ачесон, очевидно вважає (мимо неоднократних заяв про що інше), що відбивати інспіровані Москвою аґресивні напади, — відбивати їх по справжньому і рішучо й до кінця — слід не скрізь, а лише в найбільш невральґічних пунктах, скажімо — в Европі і на Близькому Сході, що до Европи близько розташований. Азійський Далекий Схід, на думку Діна Ачесона (міродайну й далі для цілого Білого Дому), таким не є.

Більше того: як видно із згаданої вище радієвої промови Трумана, Білий Дім вважає за недоцільне й небезпечне для Америки й усього волелюбного світу прийняти совєтський виклик саме там — на Далекому Сході — і дати себе втягти в третю світову війну з „далекосхідного кінця". Чому? Та тому, що, поперше, у війні на Далекому Сході (що може тривати довго, заки перекинеться до Европи і взагалі „переросте" в формальну світову війну) ЗДА не матимуть поважної мілітарної підтримки і спільників (бо лише одного Чан Кай-ші з його 600 тисячною армією, що супроти колосальних людських резерв червоного Китаю і справді не так-то й ба-

(Закінчення на стор. 3)

Б. Козловський.

Політична еміграція і проблеми майбутнього

II.

Проте, не буде помилкою сказати, що на терені колишньої Росії, яка перекинулась до гори ногами, одним стрибком скокнувши від півфеодалізму до комунізму, і аж третину століття є полем злиднів, нелюдського терору та шаленої пропаґанди безбожництва, доносцицтва, ненависти й ворожнечі, психологічні й моральні зміни взагалі й духова корупція зокрема повинні бути куди ширшими й глибшими ніж на Заході. Швидко сходять там зі сцени життя сучасники дореволюційної ери, починають старіти й ті, що ще бачать її в невиразних дитячих споминах, увійшли в силу життя ті мільйони народжених вже в совєтській катівні, що ні з чим не можуть порівняти її, бо не знають іншого світу, що потроху звикають до неї, як звикає в'язень до своєї тюрми, як звикає сліпець до своєї сліпоти. Наймолодші з них навіть щиро захоплюються і червоною піонерською краваткою, і вуличними маршуваннями з окрестрою (хай і з портретами Сталіна), і відзнакою тим же портретом за успіх у „соцзмаганні". Нехай більшість підсовєтської людности вже на власній шкурі пізнала в совєтській владі свого визискувача, а то й ката, нехай вона радо вітатиме день її катастрофи, — а проте, ще з дитинства загіпнотизовані щоденною брехливою пропаґандою, не знаючи правди про вільний світ, гірко розчаровані в своїх „визволителях" Сталіні й Гітлері, — чи не зустрінуть совєтські маси своїх справжніх визволителів та закордонних братів з почуттям тривожного недовір'я? Чи не буде гризти їх сумнів: „Якби не одягли нам нового ярма замість комуністичного, якби не примусили працювати на фабриках ще тяжче, якби з безземельних колгоспних наймитів не зробили з нас невільників поміщиків"?..

Не словами, а ділами відразу ж розвіяти острахи таких запаморочених земляків, показавши їм справжнє, не викривлене обличчя демократії, — таким буде те велетенське завдання, яке на весь зріст стане і перед політичною еміґрацією в перший таки день після визволення батьківщини. Труднощі виконання такого завдання цілком очевидні, бо тут ітиметься про те, щоб розтлумачити кольори сліпому від народження, щоб переконати маси своїх ні в чому, крім „сталінізму" — політично непоінформованих земляків, що передова демократія — це не — „льокаї англо-американського імперіялізму", а будівники ладу, який лише й може покласти край імперіялізмові й узурпації влади, дати світові загальний мир і забезпечити батьківщині національну незалежність і всі можливості розвитку своїх продуктивних і культурних сил. І також очевидно, що найкраще довести це можна саме ділом — швидко здобувши в своїх країнах справжні, передові, нічим не підфарбовані демократичні републіки.

Проте, „не так хутко робиться, як мовиться", а особливо на тих підсовєтських землях, що вже 33 роки стогнуть під большевицьким ярмом. Кардинальна політично-соціяльно-економічна перебудова таких країн в демократичному дусі не може бути справою ні купки хай і талановитих, енерґійних та свідомих своєї відповідальности політичних діячів, ні кількох місяців або й років часу. Вона потребуватиме насамперед участи в ній усього народу, в усякому разі покликаного сказати своє рішальне слово в неминучих в такі періоди плебісцитах та всенародних голосуваннях. Але, — продовжуючи наше порівняння — що може знати про барви, яку раду дасть собі в них природжений сліпець, якому раптом повернуть зір? Звиклий до вічної темряви, до плентання за поводирем, він і далі недовірливо намацуватиме свій шлях, заслоняючи очі від денного світла, безпорадний в цьому ще чужому йому оточенні. Як легко може він мимоволі збочити на манівці з свого правдивого шляху, не зорієнтувавшись як слід в новому для нього світлі волі або взявши за голос поводиря нашіптування з ворожого підпілля! Як легко може бути викривлена у висліді напрямна демократичної перебудови країни і навіть створені чинники анархії або й громадянської війни.

Ніби сам собою напрошується висновок: хоч як вірити в здоровий розум, творчі сили й антибольшевицьку назагал настанову свого народу, йому з об'єктивних, незалежних від нього причин не можна було б відразу дати в руки справу перебудови своєї батьківщини. — Конечним був би якийсь переходовий період як для організації скликання Установчих Зборів та підготови народу до перебрання на себе влади, так і для знешкодження елементів анархії в країні. Проте, хто ж перебере на цей переходовий період таку тимчасову владу, що мусить бути твердою, але й демократичною та авторитетною, — хто, певніше очолить її: якийсь президент, певна група осіб, хочби як там вона звалась, певна партія чи якийсь суроґат парляменту? І хто зможе обрати їх, видати їм цей мандат, якщо вони не мають його історично? Чи не стало б це в очах народу певним самозапереченням демократії чи не звело б нанівець її справу, породжуючи в країні підозрілість, недовір'я, страх перед узурпаторством, і чи — справді не могло б це простелити шлях до влади якимсь узурпаторам — чи був би то одинокий диктатор, чи кліка, чи навіть і політична партія?

Що ж робити? Відразу дати народові повну владу — річ взагалі неможлива, та й це таїло б в собі не аби-яку небезпеку, поставити над ним чиюсь тимчасову „опіку" — таїть небезпеку іншого роду. В такому зачарованому колі легко можуть опинитися визволені з-під Совєтів країни. Заздалегідь знайти вихід з нього або хоч намацати стежку до того виходу — ось те дуже складне, делікатне й відповідальне завдання, привернути до якого більшу увагу повинна політична еміґрація підсовєтських країн. Звірятись на те, що спочатку неминучою була б окупація батьківщини — дружніми аліянтськими військами й зверхня міжнародна контроля Об'єднаних Націй, а там, мовляв, все потроху само собою влаштувалося б, значило б легковажно наражати себе на небезпеку бути заскоченим несподівано прискореним перебігом історичних подій. — Треба вже тепер мати в руках певний, бодай схематичний — плян організації первинної державної влади на батьківщині в переходову добу, який намічав би конкретні способи створення на ній авторитетної та твердої влади, забезпечував би країні підвалини законного порядку й можливий максимум громадських прав, визначав би компетенцію органів тимчасової влади й практично накреслював би сферу акції політичної еміґрації. Зрозуміло, — політична еміґрація не може претендувати на перебрання на себе влади, але вона має не лише право, а й обов'язок допомогти своїй батьківщині в цей переходовий період і своєю творчою ініціятивою, і своєю активною участю в будуванні підвалин нового життя, ні на мент не забуваючи при цьому тих величезних психологічних змін, що сталися за цей час на рідних землях.

(Кінець)

В. Гайдарівський

Мерехтливі Зорі

Оповідання

4)

А може статись і зовсім інакше. Можна перевернути сьогоднішню розмову догори ногами. Хіба ж довго до того, щоб Іван Кузьмич доніс до спецвідділу ніби не він дві години торочив мені, а я йому. І кому повірить той тендітний Попов, що йому раз-у-раз спадає з носа пенсне, мені, колишньому політичному в'язневі, чи йому, Луніну, комуністу?

— Чорти тебе притаскали на мою голову, — лаяв я в душі недавнього гостя. — Через тебе заснути не можу.

А жінка на протилежному боці вулиці все бубоніла, мов у бочку, голос у неї охрипнув, але вона надолужувала криком.

На сусідній шахті заревів гудок, йому відгукнувся наш. Невже друга година? Ходики на стіні бадьоро вимахували маятником і ритмічно цокотили. Так, і є, друга година. Уже з шахти виїздить перша зміна, а я ще не спав. Дарка на кухні соває горшки, готує обід. А я ще не спав. Незабаром повернуться з школи діти. А я ще не спав!

— Відпустка моя ще не кінчилась, — потішав я себе, — то треба спати. Чи я один такий? За кожним стежать. І за мною, і за Іваном Кузьмичем, та мабуть і за Поповим. Там кожному є місце. Тільки треба дотримуватись черги. Поганого мені Іван Кузьмич не радив нічого, послухаюсь його, буду обачнішим в десять разів, ніж досі. Розтягуватиму відпустку якомога довше. Їх діло стежити, а моє — стерегтись, пильнувати, бути чутким, як заяць. Ні, зі мною нічого не станеться, нічого, нічого, — намовляв я себе і відчував, що засипаю.

3. Блукання

І тільки я заснув, коли — будять, негайно мушу їхати в шахту, викликує завідувач дільниці. Я швидко вбираюсь і майже бігцем прямую до нарядної. Завідувач мені пояснив, що в лаві не вистачає кріпильників, а це відбивається на видобутку вугілля. Я своєю допомогою повинен не дати зірватись плянові. Мені не хотілось навіть слухати. Збудили, то й збудили, буду робити, а навіщо ж сипати оті набридлі слова?

За кілька хвилин я вже в шахті, в корінному штреку. За поясом у мене сокира. В руці лямпа. Іду, гойдаючи світло. Посуваюсь усе вперед і раптом звертаю увагу, що тримаюсь неправильно, іду штреком, а треба людським ходом. Може наскочити електровоз і гаразд як в такому місці де можна притулитись до стінки між стовбурами кріплення. А є ж бо такі місця де пролітають вагони щільно біля стовбурів і тоді мене обов'язково зачепить і розшматує.

Та я зауважую що стеля штреку висить надто низько, присвітив угору, а там нема й електричного дроту, виходить, що тут електровоз не їздить. А сам же я колись працював при електрифікації шахти, після поширення і підвищення штреку міняв старе кріплення на нове, на цілий метр довше. Де ж те кріплення?

Але я йду вперед, доходжу до третього бремсберґа і повертаю праворуч, вгору, минаю два паралельних штреки і тоді мені стріляє думка: куди ж я дурень, пруся! Адже скільки я в шахті, то ще не зустрів ні одної живої душі.

Став я і прислухаюсь. Навколо тихо-тихо, тільки дзюрчить у рівчаках вода. Наді мною тріснуло, десь у шарах природи зашуруділо, ніби хтось кублився в скирді соломи. Біля моїх ніг упав з глухим ляскотом невеликий корж — кусень лупаку.

— Як би по голові, то викликай швидку допомогу, — подумав я і усміхнувся. — Хто ж би викликав?

З усього видно я помилково висів в кліті не на своєму горизонті а на верхньому, виробленому і законсервованому, тому і нема нікого, тому і штреки низькі, бо горизонт закритий ще до механізації шахти.

Треба вертатись і швидко, а то коли б не зачислили ще мене в прогульники. Було б тоді на кого звалити провину за невиконання пляну.

Кинувся я назад, світло розгойданої лямпи падало то на стелю, то збігалось вузьким колом біля ніг. Біжу я щодуху, груди мої розпирає, невистачає повітря, але ходи не зменшую, боюсь запізнитись. Скільки часу я летів не знаю, але відчув, що сили мої вичерпались.

Мені захотілось напитись. Я став на коліна біля рівчака, освітив воду. Чиста вода, ніби тече вода не серед шарів породи, не по вугіллю, а десь у степу, серед трав запашних, по жовтому, зернистому піску.

Хотів був черпнути пригорщею і в ту ж мить помітив, що тече вода надто повільно, не так як повинна б текти в бремсберґу, по двадцятьп'ятьградусовому спаду. Значить, я не повертався до корінного штрека, подався в паралельний і замість наближатись до кліті — віддалявся від неї. Воно й зрозуміло, як не помітив я цього раніше. До корінного штрека мені треба було пройти яких три сотні кроків, та ще згори, кілька хвилин ходи. А я чвалаю не менш півгодини.

І знову ж, чому я не бачив іншого бремсберґа, що лежить від того, в якому я був, рівно за кілометр? Так воно, мабуть, і є. Нип'юсь води, спущуся до корінного і тоді до кліті.

Але не встиг я ще обмочити й руки, як із свистом по штреку прокотилась холодна хвиля густого повітря, загасила лямпу і відразу ж усе затихло знову, замовкло.

— Хтось відчиняв двері в вінтеляційній перемичці, — подумав я. — Технік або десятник перевіряє циркуляцію повітря.

Аж зрадів я, що крім мене, на мертвому горизонті ще є люди, і можливо, й недалеко, якби, наприклад, гукнути чи заспівати, то почули б.

Треба було засвітити лямпу, я поліз до кишень по сірники, обшукав усього себе, навіть за підшивкою піджака, але не знайшов. Забув узяти з дому.

Це вже гірше, це зовсім кепсько, доведеться йти навпомацьки. Мені вже і прогул не здавався страшним, а боявся втратити орієнтацію і заблукати, бо тоді неминуче пристанеш до Шубина в товариство.

Перехотілося і пити, підвівся я і витягнувши вбік руку, пішов до ближчого, за моїми розрахунками, бремсберґа. Пальці раз-у-раз дотикались до слизьких, покритих цвіллю стовбурів. Я мусів триматись стінки, щоб не торохнутись лобом і не минути роздоріжжя.

Поки мав світло, то ноги ніби самі бачили, куди їм ставати. Тепер же ніби навмисне хто підкладає грудки породи, куски обаполів, зігнилі стояки і ще грець його знає що, і я безліч разів спіткався.

(Продовження буде).

Віктор Приходько

Володимир Винниченко

3)

З того моменту Винниченко став духово чужий в українському проводі і справа скінчилася його відходом і цілковитим виїздом з України. Але це не означало для Винниченка звільнення від усіх обов'язків супроти України. Збройна боротьба йшла тяжко і завершилась відходом української армії і державного центру закордон. Між тим, Винниченко із закордону все шукав вирішення. Йому здавалось: погодитись на радянську платформу, увійти в уряд України і в апарат і Україна захоронить свою самостійність. Звідси — його заклики до української еміґрації — вертатись додому й ставати до національної праці, звідси й висновок для себе: ризикуючи головою, він летить у Москву, потім на Україну, одержує тут становище заступника Голови Народних Комісарів України (Раковського) і стає „до праці". Ця праця тривала недовго, — два три тижні — і Винниченко відлітає назад: він відчув, що довго його і нікого іншого на провідному становищі не будуть терпіти. Але сама радянська система, мовляв, не погана і „рядовим" українцям треба вертатись назад і „включатись" в апарат. Одначе „рядові українці", військо українське, що воювало з большевиками, на цей раз бачили краще, ніж їх засліплений провідник. Літання на поради Винниченка були гостро відкинуті й засуджені і... з тої пори Винниченко опинився в ізоляції й самітности.

Така коротка історія посунень Винниченка — політика. Нині для загальної оцінки постаті його, що одійшла у вічність, важливо встановити: чи це були морально безчесні вчинки — запроданство, зрада, чи це була — політична помилка. Для нас ясно ,що в даному разі маємо діло з політичною помилкою, з яскраво невірною оцінкою тодішніх рушійних сил, людей, подій. Чому Винниченко думав так, а не інакше, дає великий матеріял його книжка — „Відродження Нації". Одначе, для ближчого зрозуміння тодішньої ситуації, дуже цікаво нині відзначити: Неру, індійський премієр Неру, — це ж наш Володимир Винниченко з. років 1919-22. Те саме змагання захоронити свою Індію від комуністичного Китаю — переговорами, поступками, визнанням, уведенням в ОН і т. д. Тільки Володимир Винниченко дозволяв собі робити ілюзії щодо большевиків на світанку їхнього існування, коли у них самих усе ще було в півхаосі і нез'ясованости, а Неру це робить після того, коли 32 роки міг їх спостерігати і вивчати. Не гадаю, щоби це свідчило про політичну далекозоріоть і розвагу провідника Індії. Але це може в значній мірі з'ясовувати тодішню психологію Винниченка...

*

Одначе, все ,ця політична активність Винниченка датується віддаллю чвертьсторіччя й ще більше. Чим більше жив і що робив Винниченко останніх 25 літ, в силі віку й духової зрілости? Отже тут наша вина: нічого ми не знаємо ані офіційно, ані приватно. Не можна сказати, щоб не було у нас установ, літературних організацій, які бодай в площині чисто культурній, мистецькій поцікавились би життям письменника. Одначе, цього не сталось. Приписати це треба — гадаю — навіть не принциповим мотивам, а нашій національній „безґосподарности": і нині, в інтересах загальнонаціональної культури дуже варто було б ближче поцікавитись, як „живуть і працюють" наші деякі робітники пера. Лише загально відомо, що живуть зле і працювати належно не можуть, про що часом сповіщає Улас Самчук, завжди під „бадьорим" заголовком: „Крик у порожнечу"...

Щодо Винниченка то лише час до часу доходили чутки: Винниченко, мовляв, шкодує, що написав свою трьохтомову історію-памфлет „Відродження Нації"; Винниченко вислав меморандум (здається, рік 1937) прем'єрам Англії і Франції та Ґітлеру і Сталіну, щоби з України було виведене совєтське військо й переведено там плебісцит щодо бажання устрою України; Винниченко не цікавиться ні політикою, ні літературою, а захоплюється фізичною працею на своїм кавалку землі, з чого й живе.

Одначе, в 1936 році Винниченко обізвався. Тоді провадилась широка політична акція в справі скликання Всеукраїнського Національного Конґресу. І Винниченко обізвався статтю в одному з канадійських органів. Стаття була найсильніша із того численного, що тоді писалось на ці теми. Винниченко цілковито піддержував ідею політичної консолідації української еміґрації. Пригадую один уступ із тої статті. Він писав: коли трапляється, що пожежа охоплює ліс, тоді вся звірина тікає з нього: вовки, лиси, леви, тигри, зайці і крілики. Але в таких випадках навіть у звірів існує неписаний закон: вони не нападають і не їдять один одного, рятуючись від загального лиха. Україна — в огні. Хай же бодай нині, рятуючи хату, політичні угруповання не їдять один одного, а подбають про спільну справу.

В тому ж році Винниченко прибув з Парижа до Праги і мав тут виклад. Не зважаючи на минуле, в просторій залі зібралося чимало народу. Одначе, авдиторія була розчарована. Вона сподівалась викладу на якусь політичну тему, між тим Винниченко дві години говорив про свою нову теорію — „Конкордизм" (дружба, солідарність). Говорив добре, навіть із захопленням, але все те були „веґетеріянські" речі. Основна ідея „конкордизму": люди поводяться, як хижаки, нападають один на одного, воюють, війни не припиняються, а все від того, що „хижацтво" лежить у фізичній природі людства. Все від м'яса. М'ясна їжа, властиво, плекає й розпалює це хижацтво і кардинальний лік проти того — ростинна дієта. Людність повинна перевести цю радикальну реформу в харчуванні — і тоді світовий мир забезпечений. Отже, панове, передовсім їжте моркву — і ви придбаєте здоров'я і моральне і фізичне. — Я, звичайно, в інтересах стислости і за давністю часу, дуже спрощую виклад Винниченка. Але основна думка була, власне, ця. Згодом я чув, що праця Винниченка про „Конкордизм" має 400 сторінок і я певен, що ця праця написана цікаво, легко і талановито. Можна здогадуватись навіть, що подібний твір знайшов би прихильників і може навіть звеличників і серед чужих народів. Але хто цим ближче займеться? Ми — нація, у своїй верхівці, негосподарна, своїм народним майном господарити не вміємо і не буде нічого дивного, коли цей твір видатного українця десь замотається серед посмертної спадщини і пропаде. Правда, залишилась Дружина Покійного, теж, очевидно, потребує певних передумов, щоби належно упорядкувати і забезпечити літературне наслідство нашого Письменника.

В той приїзд до Праги В. К. Винниченка я мав можливість зустрінутись з Винниченком і відбути довшу розмову. Розмова торкалась політичної ситуації зовнішньої і нашої, української, внутрішньої. Розмова була жива, цікава, Винниченко зовсім не робив враження отшельника і „веґетаріянця". Від настроїв з років 1919-23 не залишилось нічого. Відношення й оцінки большевиків нічим не різнились од загальноукраїнської позиції в цьому питанню...

(Закінчення буде)

З Життя Громад і Організацій

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па.

Окружні наради відділів УНС

Дня 1. квітня 1951 відбулась в Филаделфії Окружна Нарада Відділів У. Н. С. Филаделфійської Округи, при участи 15 відділів, заступлених 26 делеґатами та певного числа окремих членів і гостей.

Нарадами проводила Президія в складі: Др. Володимир Галан як предсідник і п. Осип Бакай, як секретар.

Чисельність заступлених відділів свідчила вже на початку про велике заінтересування назрілими союзовими справами, що підтверджує конечність частіших нарад, для узгіднення співпраці відділів і наміченя плянів на майбутнє.

На нараді обговорено ряд важних справ, заслухано звітів і внесків поодиноких делеґатів, а також звіту головної радної п. Олени Штогрин і звіту організатора інж. Михайла Ліщинського.

Зі звітів відділових урядників ствердженo, що праця відділів УНСоюзу, загартована вже на протязі десяток літ, поступає вперед і здобуває дальші успіхи, як в союзовій, так і загально громадській діяльности. Наявні факти, які виріжнювались зі звітів доказують, що відділи, як низові і підставові клітини УНСоюзу, в яких гуртується велике число українського, національно свідомого і патріотичного громадянства, є не лише братськими товариствами допомогового характеру, але й творять своєю подавляючою більшістю здисциплінований і передовий авангард, активної і творчої праці, у всіх проявах українського суспільного життя на цьому терені.

Ствердженo рівнож ряд недомагань в поодиноких відділах, які не остають без впливу на хід союзових справ. Причин до того є багато, однак вони не є непоборимі і тим самим не оправдують заіснування тих недомагань.

Зі звіту головної радної, гідні уваги є факти дальшого розвою УНСоюзу, під оглядом значного приросту нових членів, побільшення союзного майна, та інших осягів загально-суспільного значення. Особливу увагу присутніх викликали турботи Головної Ради, над існуючими і зростаючими проблемами нашої суспільности, які приходиться і на дальше УНСоюзові у львиній частині розв'язувати. І на ті цілі Головна Рада призначила чергову поміч в сумі 9,000 долярів, що присутні з одушевленням повитали.

Не менше заінтересування присутних викликало звідомлення головної радної, що Екзекутива Союзу докладає всіх можливих старань, щоб здійснити ухвалу минулої конвенції щодо купна відповідної реальности на приют для старших і дітей. Збори визнали, що це є пекуча і дозріла справа і тому апелюють до Головного Уряду про приспішення її реалізації. Др. Галан поглибив конечність негайного купна Приюту з уваги на великий доплив дітей сиріт і старших осіб, нездібних до праці, зі скитальщини, та звернув увагу, що наше громадянство на терені Филаделфії, відчуваючи цю велику потребу, розпочало вже самочинно відповідні в тому напрямі кроки, якими треба піти на зустріч.

В дальшому відмічено сумні факти, браку заінтересовання союзними справами з боку тут родженої української молоді, а особливо її постепенний відплив з рядів Союзу. Цей факт, над яким треба призадуматися — потягає за собою не лише байдужість до Союзу, але й чи не до всього іншого, що є українське. Тому присутні на згаданих зборах старші і тут народжені українці, старші і нові іміґранти апелюють разом до української тут родженої молоді, щоби повернула з цієї неправильної дороги і включила себе масово і активно в працю Союзу, для збереження великих надбань їх батьків, здобутих в поті чола на цій вільній землі.

Зі звіту організатора інж. Михайла Ліщинського збори ствердили повну інтензивність його праці, помимо всяких утруднень і перешкод, які стираються на терені Филаделфії. З його тверджень необхідно відмітити факти певної отяжілости деяких відділів в організаційній праці. В дискусії над організаційними справами — ствердженo прикрі факти нешляхотної конкуренції з боку деяких інших організацій, яких методи праці минаються з засадою взаємної пошани, та ще й до своїх українських братських організацій.

Обговорено рівнож конечність купна Союзового Дому в Филаделфії, в якому гуртувалося б життя і праця всіх відділів округи.

В дискусії над проєктом випуску недільного числа „Свободи" рішено обговорити ту справу на зборах поодиноких відділів. При тому впали завваги, що „Свобода", як орган УНСоюзу замало присвячує місця союзовим справам, а натомість забагато вмішується в замотані і неясні справи різних партій.

У висліді нарад вирішено низку союзових справ, зміряючих до скріплення праці Відділів і Окружної Ради. Винесено рівнож постанову винаймлення окремого льокалю в Филаделфії, для постійних дижурів до полагоджування інформаційно - організаційних справ та всяких інших, що входять в обсяг союзової діяльности.

З огляду на оправдані перешкоди в діяльности дотеперішнього секретаря Окружної Ради п. Петра Іваша, вибрано на його місце п. Осипа Бакая.

Покликано також Комісію для справ організаційних і Комісію для координації праці, в реалізації постанов купна Приюту. Склад Комісії буде поданий до відома по їх уконституованню.

На відтинку зовнішної праці рішено займати на дальше з рамени УНСоюзу живу участь в працях інших українських організацій, та гідно заступати позиції українського народу, перед іншими національностями в ЗДА.

На закінчення забрав голос представник Укр. Конґресового Комітету п. Бак-Бойчук, в справі Національного Датку, при чому підчеркнув позитивне відношення відділів УНСоюзу до тої справи, та висловив надію на кращі вислідн збірки в 1951 році.

Осип Бакай, секретар

СВІТОВИХ ПІДСТАВАХ ПРЕСОВИЙ ІНСТИТУТ НА

Ню Йорк. — На зібранні Американського Товариства Ґазетних Видавців проголошено, що вже зорганізовано Міжнародний Пресовий Інститут для поширення порозуміння між народами світу. На цю ціль призбирано досі $270,000. Фундація Форда дала від себе $150,000, а Фундація Рокефеллера $120,000. Предсідником організаційного комітету є Лестер Маркел, редактор недільного видання „Ню Йорк Таймсу".

З якого боку монтувати оборону?

(Докінчення зі сторони 2-ої)

гато), отже мусітимуть усю вагу війни з Мао Це-туном прийняти на свої майже виключно плечі. Така війна, безперечно, дуже виснажила б ЗДА і коштувала б їм непомірно великих жертв — без того, щоб привести до позитивної розв'язки, до остаточного вирішення — знищення плянів тоталітарної аґресії. Бо дійсний аґресор — комуністична Москва — обома руками постачатиме червоному Китаєві танки, літаки й гармати і навіть керуватиме через надісланих дорадників-генералів та політруків самими воєнними операціями (як це вона робила й робить досі в Кореї), а формально лишатиметься невтральною так довго, доки це її буде вигідно, доки вона не помітить ознак виснаження Америки). — ЗДА, як держава демократична, яка нераз підкреслювала що першою ніколи на нікого не нападала і не нападе, аж ніяк не зможе примусити Сов. Союз піти „ва-банк" раніше ніж він сам цього захоче. А що війну в Китаї скінчити було б не так легко, це можна сказати наперід, бо, крім усього сказаного вище, проти Китаю ніяк з належним ефектом не можна застосувати атомбомбу: скинення її на Шанхай, Пейпін і Нанкін не зруйнує остаточно китайського воєнного потенціялу — адже зброю і всі боєприпаси постачатиме Китаєві червона Москва.

Ось коли так вглибитися в цю справу, то доводиться таки признати рацію сьогоднішній стриманій політиці ЗДА супроти червоного Китаю. Інша річ, що не треба було допускати до опанування Китаю червоними, не треба було свого часу залишати напризволяще Чан Кай-ші, коли він ще контролював більшість китайської території, не треба було взагалі тих пацифістичних заяв і всієї пилатової лінії, яку щодо Китаю, Формози і Кореї так довго провадив Білий Дім. Але то інша річ. Зробленого не вернеш, а з фактами рахуватися треба.

Немає сумніву, що президент Труман, перед тим, як зважився на звільнення ген. Мек Артура, радився не лише з Ачесоном, не лише з політиками взагалі, а радився також з генералами, Маршалом, Бредлі, Коллінсом і ін. Особа Мек Артура, чи точніше, питання його звільнення могло й не фіґурувати прямо — адже це все похідне від ствердження тих чи гих напрямних, тої чи іншої загальної концепції в американській політиці сьогодні. Він мусів радитися з названими воєнними авторитетами саме про цю концепцію. І, очевидно, думки їх були того роду, що „далекосхідне крило" цілости американської зовнішньої політики було і залишається західно-европейське, точніше — „европейсько - африканське крило" — тут буде вирішено долю світу. Чому „африканське" як складова частина ?А тому, що ЗДА ніколи не робитимуть рішальних кроків світового значення без порозуміння і всупереч політиці Англії, цілої британської Спільноти Народів. — Після відпаду Індії, після втрати Палестини і евентуальної втрати Суезу як ключових позицій на Близькому Сході — Англія посилено розбудовує свою оборонну систему в Африці, спираючись на свої кольонії Кенію, Танґаніку, Уґанду, Бечуаланд і Родезію. В Африці ж лежить важлива частина коммонвелту — Південно-Африканський Союз, з Африкою пов'язана оборона Середземноморської водної магістралі. І Англія рішучо заважила на відкиненні далекосхідного „азійського крила" на другий плян у концепції зовнішньої політики ЗДА.

ЗДА не хочуть війни, вони хочуть миру, проте не за всяку ціну. Ціною Европи (Західньої) ЗДА миру не обстоюватимуть, тут вони підуть на аґресора війною. В Азії ЗДА, як про це свідчить відставка Мек Артура, рішені ще йти на поступку аґресорові. То ж, можливо, Корея так і залишиться необ'єднаною, або навіть об'єднаною червоними. Можливо, навіть, що й Формозу буде віддано Мао Це-тунґові, якщо не вдасться знайти іншого засобу заспокоїти червоний Китай. У всякому разі як би малося на увазі з-за Формози і Кореї вести велику війну проти комуністичного Китаю — то ні для чого було б звільняти ген. Мек Артура. Натомість обороні — „европейсько - африканського крила" приділятиметься ще більше уваги і засобів. Якщо Совєти таки „зарвуться" і підуть на підбій світу з цього, західнього кінця, то забезпечити швидкий розгром їх набагато лекше і зручніше саме звідси. Тут ЗДА не будуть самітні: в обороні безпосередньої страшної загрози боронитимуть себе всі західньо-европейські держави: і Франція, й Італія, і держави Бенелюксу, і Західня Німеччина. Тут англійці не дискутуватимуть — чи краще воювати, чи краще торгувати. Все це відтяжить Америку, її збройні зусилля, — дасть змогу американському командуванню не перекидаючи через океан мільйонних наземних армій, сконцентрувати натомість свою увагу на ту ділянку, де ЗДА найсильніші — на ділянку повітряних атак Совєтського Союзу, насамперед його воєнних промислових баз і урядових центрів. При цьому варіянті початку світової війни — з „европейського крила" в гру зразу ж увійдуть також народи підбитих нещодавно держав-сателітів: Чехо-Словаччини, Польщі, Угорщини, Румунії й Болгарії; в гру ввійдуть невгаваючі рухи антисовєтського спротиву в Україні, Білорусі та балтійських країнах. Це унеможливить для совєтських армій мати спокійне, безпечне запілля і сприятиме їх швидкому розкладові. — Нічого цього не віщує початок світової війни з східного, азійського боку.

Ось так представляються нам перспективи і можливості відсічі совєтській аґресії з боку волелюбного світу, що на чолі його стоять Злучені Держави Америки.

Б. Сивенко.

Нові іміґранти

Українці, що приїзджають стараннням ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Стирджіс" до Ню Йорку дня 20 квітня:

Галамай Юрій; Комаринський Володимир, Віоля, Оксана; Левенсон Михайло; Плетенчук Іван, Марія, Марія; Селешко Степан, Іванна, Альфонс; Туркос Осип; Вітек Здзіслав, Єлисавета; Візниця Степан, Параня, Марія, Ольга; Івановіч Анастазія, Степан, Володимир, Микола, Марія; Кривоніс Петро, Теодосія, Мирослав, Степан; Макаренко Михайло, Анна, Люба, Петро; Мних Василь, Гільдеґард, Роземарі; Чачула Михайло, Марія, Міля; Хомин Іван, Марія, Мирон; Филистин Петро, Катерина, Степан, Богдан; Клімовський Ніна, Іван; Котович Марія, Станислава, Олена; Курчаба Марія; Курчаба Володислав, Анна, Ярослав, Марія, Богдан; Задорецький Михайло; Кондратович Ілля, Марія, Петро, Іван; Варецький Василь, Анна, Гергард.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

• РОЗШУКИ •

Пошукую своїх сусідів зі старого краю, а саме: М. БОСАК, Н. БОСАК і М. ГРИЦЬ зі села Поляна, пов. Перемишль, Зах. Україна.
ІВАН ХОМІЧАК
син Миколая
329 Kent Ave., Brooklyn, N. Y.

Пошукую МИКОЛУ ФЕРЕНЦ зі села Малий Заланів, повіт Рогатин, Галичина. Пошукує МИРОН ФЕРЕНЦ, син Миколи Ференц. Моя адреса:
14 FIRST AVENUE (Apt. 15)
New York 3, N. Y.
Красві газети прошу про передрук.

• Книжки-Журнали-Картки •

НОВІ УКРАЇНСЬКІ ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ
роботи мистців: Миколи Бутовича, Якова Гніздовського і Ярослави Сурмач. 15 за $1.00. 100 за $6.50. Замовлення посилайте на адресу:
SURMA
11 E. 7th Street. New York 3, N. Y.

• РЕАЛЬНОСТИ • ФАРМИ •

З причини смерти мужа продаю ДІМ з 5-ма кімнатами і гросернею в Jersey City. По ближчі інформації телефонувати між 4—9 p.m. до DEleware 2-8530.

ФАРМИ В ОКОЛИЦІ
KENOZA LAKE
ROOMING BOARDING HOUSE
Фарма, 105 акрів, 30 акрів лісу, дім 15 кімнат, центральне огрівання. Зимна і гаряча вода. Холодільня, велика їдальня, меблі. Вдовець продасть за $9,500, готівки згідно з умовою.
В малім містечку готель і бара, отворено цілий рік. Продасться дешево через непорозуміння між спільниками.
Голоситись:
JOZEF BEKARCIAK
17 St. Marks Pl., New York City
або приїжджайте впрост до
VALLEY VIEW HOUSE
Kenoza Lake, N. Y.
Tel. Jeffersonville, N. Y. 33-M-1

Спортові Вісті

КІНЕЦЬ ДОБРИЙ — ВСЕ ДОБРЕ!

АК Прага — УАСТ 0:2 (0:1)

Прага: Розбора, Урбінґер, Скольніс, Сива, Шиляндер, Яніс, Матейой, Гранічка, Сефчовіц, Каньо, Кун (Адамчік).

УАСТ: Сохан Іг. (Древницький), Шміґель, Палій, Голюка, (Сєрант), Гарасим, Лапичак, Хижак, Банах, Павлюк, Арндт, Лютак.

Суддя: А. Шмітт.

Публики: 500.

Ворота 44 хв. 0:1 Банах, 83 хв. 0:2 Голюка.

Роги: 6:4 для УАСТ.

Весна, квітень і копаний мяч...

Це були неспокійні змагання, як неспокійний був злісний весняний вітер. 7 квітня 1951 — весна. На Ганс Пойнт Стадіюмі теж! І мабуть тому ці змагання безпорівняно слабші як УАСТ-Гоя минулої неділі, хоч і змагуни Праги, і УАСТ старалися протидіяти весняній принаді природи (під „природою" в Ню Йорку я розумію ... Сентрал Парк?;), і були не тільки „тілом", а й духом" на площі. Проте весна — як усім відомо — має свої закони... Змаганням не бракувало напружености, але бракувало цікавости.

83 хв.: 0:2 — прапор Праги все ще на вершку машту!

При стані 0:2 гра чехів ніколи не була під знаком програної. А в тому середніх 30 хвилин вповні належали Празі і ще при 0:1 вона ближче була до вирівняння, як УАСТ до здобуття других воріт. Цього „мистецького діла" доконав Голюка, який заініціював комбінацію з Хижаком, прорвався попри середнього помічника Шиляндера, який в цей час стояв аж на центровій лінії, і з головою післав м'яч у правий ріг. Розбора тут не мав шансів. Десь від 10 хв. 2-гої половини, коли Прага витиснула УАСТ із своєї половини, наші безрадно впроваджують в гру панічний хаос, який не можна описати, але який напевно можна буде сконстантувати при бомбардуванні Ню Йорку атомовими бомбами! І тільки Гарасим і Лапичак надаремно старалися впровадити якусь „лінію". На щастя УАСТ і не на щастя українців серед публіки знайшовся український фанатик, який дозволив собі на річ, що гідна найвищого засуду. Цей тип без нікої притоки копнув одного чеського змагуна. Цей інцендент, про який із соромом згадую, опритомнив уастівців і тим самим виграна була в безпеці. В противагу 30 хвилинам 2-гої половини, в яких домінувала Прага, УАСТ протиставить цілу першу половину, в якій — беручи до уваги всі „лати" й щастя по боці Розбори — УАСТ могло здобути заслужених троє воріт. Одначе прекрасні ворота Банаха в 44 хвилині із ще кращого стрілу походять із несподіваної й щасливої комбінації.

Оцінка... — Гарасим і ще раз Гарасим!

Виграна УАСТ щаслива, але з увагою на 1-шу половину заслужена. Цим разом сила УАСТ була в оборонних формаціях. В загальному УАСТ бракує тактики. Значення останньої прекрасно розуміли чехи: маючи слабшу оборону, вони цілий час провадили офензивну гру і тим відтяжували свої зади. І хоч Прага програла, то така тактика виправдала себе вповні. Крім тактичних застосовань в УАСТ пекучо бракує крилових. Ані кондиційно і технічно дуже слабий — були кращі часи! — Хижак, ані Лютак не є розв'язкою для цих позицій. Заміна Сохана Древницьким у 20 хв. другої половини безпотрібна і може бути оправдана лише психологічними моментами. Мушу із прикрістю ствердити, що обидва згадані воротарі в теперішній формі на своєму пості не відповідають майбутнім, рішаючим змаганням. Найкращим із 23-ьох грачів без сумніву Гарасим, непозбавлений своєї живучости, необчислимости і притомного розсудку, а найгіршим суддя А. Шмітт, який в своїй пам'яті все таки пригадується кращим вживанням свистка. Дальших п'ять кращих: Розбора, Сефчовіц, Шиляндер — Прага, Лапичак, Палій — УАСТ.

До мети!

Сьогоднішня виграна УАСТ ставить його на 4-те місце в табелі Національної Ліґи після Патерсону, Варшави і Гйої. УАСТ має 11 гор, 6 виграних, 2 програних, 3 зремісованих із відношенням воріт 31:19 і точок 15:7. УАСТ має ще троє змагань (Варшава, Патерсон, Гйоя) і мусить всі виграти, щоб мо́гти грати спеціяльні змагання проти Патерсон Доверс, які рішили б мистецтво „Нешенел Саккер Ліґ". Патерсон має 21:5 точок і ще одну гру проти УАСТ. Таким способом УАСТ має теоретичну можливість бути майстром ліґи, яку воно і Варшава своєю цьогорічною участю сильно скріпило. Перед УАСТ майже непосильне завдання, коли враховувати всі „за" і всі „проти". Але?! І ще раз „Але"?!

Р. Лисняк

П Р А Ц Я

ПОТРІБНО СТОЛЯРА
Треба мати трохи досвіду.
Голоситись:
DElaware 2-5906.
J. SHPUNDER
55 Bostwick Ave., Jersey City, N. J.

• Професійні оголошення •

Д-р М. МАЙЗЕЛ
лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, шкірні, загальне ослаблення, нирки й міхурі, ревматизм переводить аналізу крови й сечі.
Провірка $3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-тої Евеню і Юніон Сквер.
Години: Щодня 10—1 сполудня і 4—7. У неділі 11 рану до 1 попол.

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C
Tel. GRamercy 7-7697
Гострі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружних дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 ввечорі.
В неділі від 11. до 1. попол.
Еґзамінація $3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Flouroscopy, X-ray Electrocardiography, Analysis. Переводимо аналізу крови для супружних дозволів.
Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 p.m.
В неділі від 10-2 попол.

Dr. J. DERUHA
128 EAST 86th STREET
New York City
над станцією собвею
Лексінґтон Евеню.
Місце має осереднє положення, доступне з усіх боків.
Окремі ждальні для жінок.
Ординує в будні дні:
10—2 і 4—9 год.
Особливу увагу звертає на недуги мужчин і жінок, неправильності й ослаблення. Якщо маєте які трудності зі здоров'ям тіла або ума, порадьтеся мене з повним довір'ям. — Точні оглядини, включаючи й провірку крови, $3.
ПОКІНЧИВ СТУДІЇ В ЕВРОПІ.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — АМУНІЦІЯ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ

(Закінчення зі стор. 1-шої).

Тексас. В рецензії окрему увагу звертається на те, що зазначено в заголовку. Переповівши коротко історію України та її змагання за волю, знову говориться про потенціял України як союзника в боротьбі між Сходом і Заходом. Окремо згадується, що представники під-соєтської України в ОН не є справжніми репрезентантами українського народу. Автор рецензії вважає, вправді, що книжка написана тенденційно в користь українців, але заявляє, що в ній нема „упереджень".

В рецензії п. з. „Україна хоче бути незалежною державою", індіянопольські „Нюз" з 24-го березня пишуть: „Якщоб Злучені Держави опинились формально у війні з Росією, одною з наших тактик для послаблення ворога може бути піддержка українських амбіцій мати свою власну державу. Україна вже є повноправним членом Об'єднаних Націй, хоча в практиці її членство дає тільки ще один додатковий голос Сталінові. Причини, які за тим усім криються, не є ясні для непоінформованого. Навіть велика на 209 сторін книжка Маннінґа залишає без відповіді багато питань. Але в ній є зібрані в майже розумілій формі інформації з широко розсіяних джерел. Книжку повинні безсумніву прочитати всі вояки ОСС, яких ми бажали б скинути на парашутах в Києві, щоб вони піддержали проти-російське повстання в Україні".

„С п е ц і я л і с т" в справах мало-відомої України — розглядає стартегічну і господарську важливість цього російського сателіта та його глибоку культурну незалежність" — характеризує книжку Маннінґа газета „Трибюн" в Овкленд, Каліфорнія. „Роля сучасної України в світовій політиці" — пише на цю саму тему „Реджістер" в Ню Гейвен, Кон. Дальші такі і подібні згадки про нове видання УНСоюзу подибуємо „Експрес" — Сан Антоніо, Тексас; „Геральд Трибюн" — Ню Йорк; „Нюз" — Клівленд, Огайо, та в цілому ряді інших газет з цілої країни. Цей відгомін на книжку у відносно дуже короткому часі після її видання, свідчить про велику актуальність з'ясованих в ній проблем сучасної України та є без сумніву черговим великим вкладом в поширення правди про Україну, її нарід та його змагання.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Р. С. Елизабет, Н. Дж.: У виказі жертводавців, надрукованому в „Свободі" з 4-го квітня, пропущено помилково імена Івана Кіненюка — $5, та В. Галабая — $2.

В першу річницю трагічної смерти бл. п.
ОЛЕКСАНДРА ПАНЬЧАКА,
бувш. начальника скарбового уряду в Станиславові, Галичина, відправиться в неділю, дня 22. квітня 1951, о год. 4. пополудні (по вечірні), в церкві св. о. Николая в Шікаґо, Панахида, на яку запрошують рідню та знайомих
Сестра, Швагер, Сестрінка і Сестрінок.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ В „СВОБОДІ"

Адміністрація „Свободи" повідомляє, що йдучи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного великодного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Не зважаючи на збільшені конти друку, ціна оголошень залишається така сама, як і в попередніх роках: 2 доляри за 5 рядків та більше, відповідно до величини. Треба сподіватися, що загал нашого громадянства використає цю нагоду, щоби передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям і знайомим навіть в найдальші закутини світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „Свободи" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення. Зголошення святочних побажань, разом з грошевою оплатою, можна надсилати найпізніше до 21-го квітня ц.р.

ТАРЗАН, ч. 2574. Серед боротьби за волю

У міжчасі Тарзан висів безсильно в кігтях Тіпдара, далеко від місця з якого його схопив птах. Нагло тіпдар почав кружляти довкола гранітової скали, на верху якої він присів. Там побачив Тарзан гніздо малих тіпдарів.

Коли тіпдар літав понад своє гніздо, Тарзан витягнув свій ніж. Другою рукою він посягнув по лускою покриту ногу понад кігтями.

Ящірка злітала повільно. Ноги Тарзана були вже майже в кліщах демонів під сподом, коли він ударив своїм ножем в груди тіпдара.